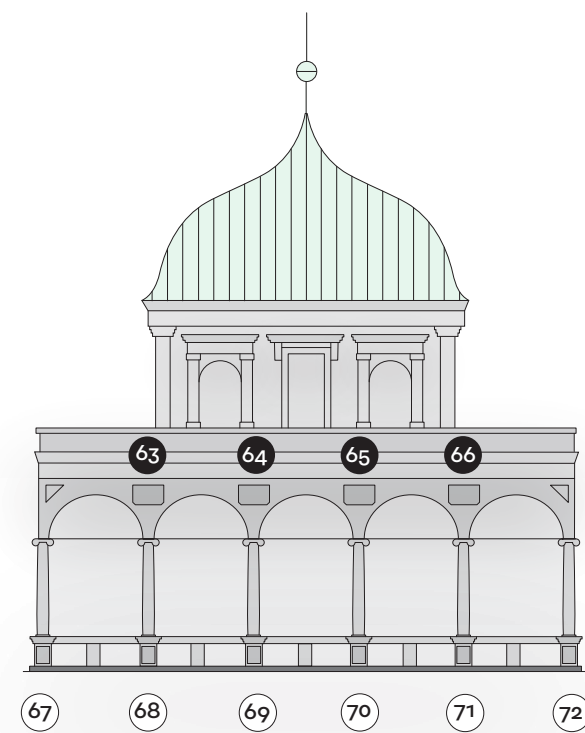

Východní průčelí (do Chotkových sadů)
Sochařská dekorace východního průčelí zobrazuje válečnou výpravu Ferdinandova staršího bratra, císaře Karla V., z roku 1535, při které dobyl severoafrické město Tunis obsazené osmanským pirátem Chajruddínem Rudovousem a osvobodil přitom 20 tisíc křesťanských otroků. Antickým protějškem této výpravy je tu lov na kalydónského kance (společným motivem obou událostí je úspěšná výprava velkého počtu hrdinů z „celého“ světa). V nárožních cviklech jsou kartuše se znaky Rakouska a Uherska.

Jižní průčelí (k Jelenímu příkopu)
Sochařská dekorace jižního průčelí představuje Kalydónský lov a v nárožních cviklech jsou kartuše se znaky Rakouska a Uherska.

Belvedere Reliéfy

OTEVÍRÁNÍ PRAŽSKÉHO HRADU

- ↑ **RELIÉFY VE CVIKLECH:**
- 37 FERDINAND I. A JEHO SYN MAXMILIÁN PŘED MELEAGREM S HLAVOU KALYDÓNSKÉHO KANCE
- 38 MUŽ VEDOUcí OSLA SE SNOPEM OBILÍ = PATRNĚ HERNANDO DE ALARCÓN, JENŽ PRORAZIL MUSLIMSKOU BLOKÁDU U LA GOLETY A V KRITICKÉ SITUACI ZAJISTIL PÍCI PRO KONĚ CÍSAŘSKÉ JÍZDY
- 39 MUŽ VEDOUcí LVA NA VODÍTKU = LEV SYMBOLIZUJE SEVERNÍ AFRIKU (TUNIS) A MUŽEM JE JEJÍ OSMANSKÝ DOBYVATEL CHAJRUDDÍN RUDOVOUS
- 40 ZAHALENÁ ŽENA A ŘÍMSKÝ VOJÁK VEDOUcí NAHÉHO SPOUTANÉHO ZAJATCE = ŽENA SYMBOLIZUJE PORÁŽKU MUSLIMŮ, ŘÍMSKÝ VOJÁK CÍSAŘSKOU ARMÁDU A NAHÝ SPOUTANÝ MUŽ MUSLIMSKOU ARMÁDU
- 41 ŘÍMSKÝ VOJÁK VEDOUcí VELBLOUDA = VELBLOUD SYMBOLIZUJE SEVERNÍ AFRIKU (TUNIS) A VOJÁK CÍSAŘSKOU MOC, KTERÁ SI JI PODROBILA

- 42 DVA ŘÍMŠTÍ VOJÁCI SE STARAJÍ O RANĚNÉHO MUŽE POD PALMOU = NEMOHOUCÍM JE PATRNĚ HRDINA KARLOVY VÝPRAVY HERNANDO DE ALARCÓN, ZRANĚNÝ PŘI SVÉM ODVÁŽNÉM VÝPADU
- 43 JÍZDNÍ BITVA KŘESŤANŮ S MUSLIMY POD TUNISKOU PEVNOSTÍ LA GOLETOU
- 44 CÍSAŘSKÁ JÍZDA PRONÁSLEDUJE PORAŽENÉ MUSLIMY POD TUNISKOU PEVNOSTÍ LA GOLETOU
- 45 CÍSAŘŠTÍ PĚŠÁCI POBÍJEJÍ MUSLIMSKÉ VOJÁKY POD TUNISKOU PEVNOSTÍ LA GOLETOU
- 46 OSVOBOZENÍ KŘESŤANŠTÍ OTROCI DĚKUJÍ SVÉMU ZACHRÁNCI, CÍSAŘI KARLU V., SEDÍCÍMU VPRAVO NA STOLCI
- 47 CÍSAŘSKÝ VOJÁK ZABÍJÍ MUSLIMSKÉHO PROTIVNÍKA
- 48 CÍSAŘ KAREL V. NA KONI ODMÍTÁ NABÍZENOU VODU (SROVNÁNÍ KARLA V. S ALEXANDEM VELIKÝM, JENŽ BĚHEM ASIJSKÉHO TAŽENÍ, KDYŽ JEHO VOJÁCI TRPĚLI ŽÍZNÍ, TAKÉ ODMÍTĚL VODU, KTEROU MU PŘINESLI)

- ↓ **RELIÉFY NA PODSTAVCÍCH SLOUPŮ:**
- 49 VÁLEČNÉ TROFEJE
- 50 ŽENA OBĚTUJE U ZAHALENÉ HERMOVKY
- 51 TRUHLIVÝ BAKCHOS
- 52 FAUNKA SE SYNEM
- 53 FAUNI NESOU KANCE
- 54 FAUNKA SE SYNEM
- 55 FAUN HRAJÍCÍ NA DUDY SE SYNEM
- 56 FAUNKA KOJÍCÍ SYNA
- 57 DVA FAUNI NESOUcí KOŠ S OVOCEM
- 58 FAUN NESOUcí ULOVENÉHO JELENA
- 59 MUŽ SE PSEM TÁHNE SELE
- 60 DVA MUŽI SE LVEM A ULOVENÝM JELENEM
- 61 LEV ZABÍJÍ KONĚ, V POZADÍ VOJENSKÁ JÍZDA
- 62 VÁLEČNÉ TROFEJE

- ↑ **RELIÉFY VE CVIKLECH:**
- 63 LOV NA KALYDÓNSKÉHO KANCE
- 64 ATALANTÉ SE CHYSTÁ VYSTŘELIT NA KALYDÓNSKÉHO KANCE
- 65 MELEAGROS SE CHYSTÁ UTNOUT HLAVU KALYDÓNSKÉMU KANCI
- 66 PLEXIPPOS SE SVÝM BRATREM TOXEEM NESOU HLAVU KALYDÓNSKÉHO KANCE

- ↓ **RELIÉFY NA PODSTAVCÍCH SLOUPŮ:**
- 67 HERKULES LOUPÍ SKOT OBRA GÉRYÓNA
- 68 FAUN, FAUNKA A BAKCHOS NA KOZLOVI
- 69 ŽENA S FAUNEM A KOZLEM
- 70 KENTAUR NESSOS UNÁŠÍ HERKULOVU MANŽELKU DÉIANEIRU
- 71 FAUN NESOUcí ULOVENÉHO SRNCE
- 72 HERKULES NESOUcí KRÉTSKÉHO BÝKA

Reliéfy renesanční Itálie na pražském Belvederu
 Renesanční „*leggiadria di fare*“ – „ladnost tvorby“ vyžadovala, aby umělecké dílo na první pohled nevyzradilo svou důmyslnou výstavbu, neboť jakmile diváci zjistí, že je pečlivě promyšlené, přestanou mu důvěřovat. Reliéfy na pražském Belvederu vyprávějí poučeným návštěvníkům celé příběhy, ale jejich jednotlivé epizody nejsou řazeny jednoduše vedle sebe. Jsou úmyslně uspořádány tak, aby jejich umístění vypadalo nahodile.

Reliéfy vytvořili na zakázku římského, českého a uherického krále Ferdinanda I. (1503–1564; 1556 korunován císařem) italský kameník v pražské dílně italského renesančního umělce Pietra Paola Stelly. Ten se narodil krátce před rokem 1500 v rodině kameníků usazených v obci Melide na břehu Luganského jezera, které tehdy patřilo k Milánsku, do Prahy přišel v květnu roku 1538 a s přestávkami tu žil až do své smrti v říjnu roku 1552. Stella si z Itálie přivedl třináct kameníků. Na konci roku 1540 bylo již hotovo 51 narativních reliéfů a 10 reliéfů s putti. Po omezení výdajů na stavbu po požáru Prahy roku 1541 pracoval Stella na reliéfech už jen se dvěma kameníky (s bratrem Giovannim Mariou Stellou a s Giovannim Domenicem Stellou). Práce byly ukončeny v roce 1550, poté Ferdinand nařídil Paolu Stellovi přesun do Vídně. V Praze zůstal jen Giovanni Domenico Stella.

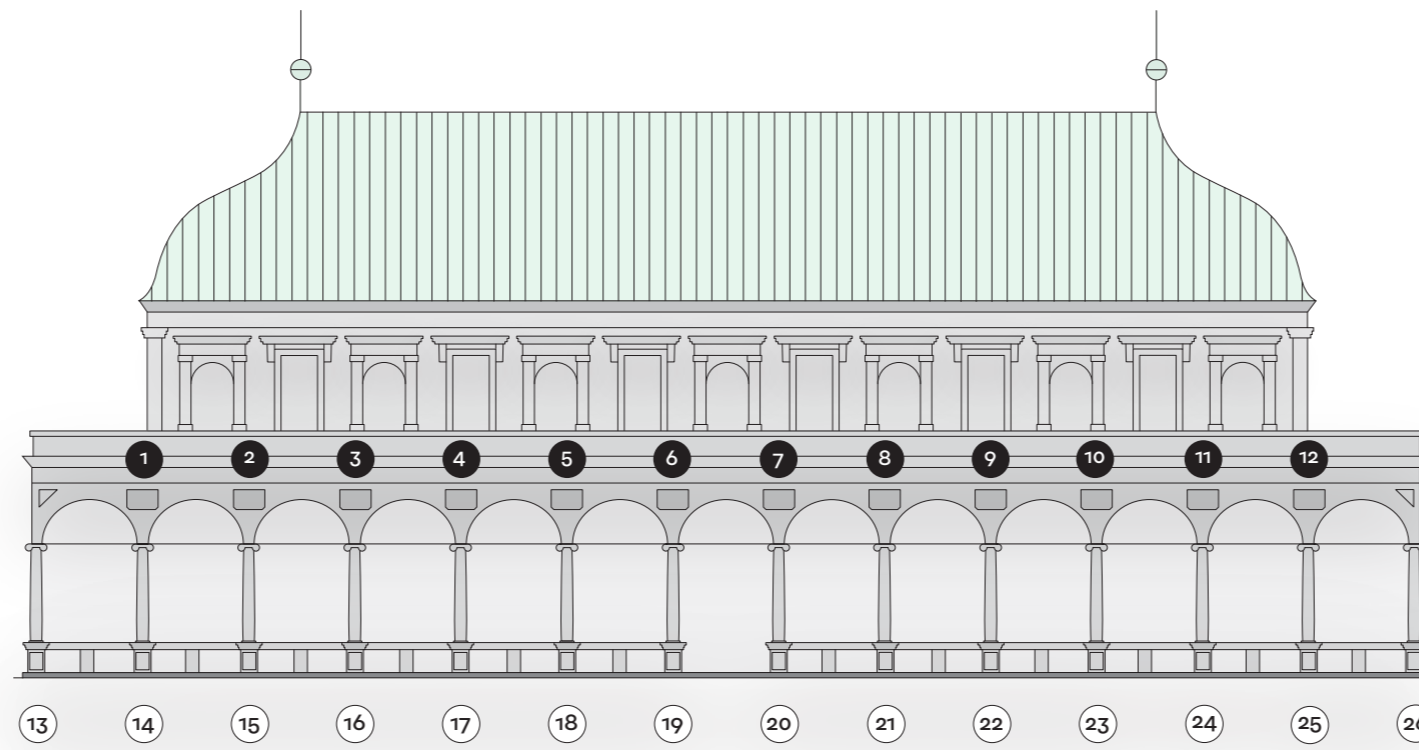
Na přízemní arkatuře je celkem 32 narativních reliéfů ve cviklech a 40 narativních reliéfů na podstavcích sloupů. Ve cviklech je dále 8 reliéfních znaků a na podstavcích sloupů ještě 34 reliéfů s putti.

Petr Kroupa
 podle knihy Jan Bažant a Nina Bažantová:
Pražský Belveder. První renesanční vila ve střední Evropě. Praha, 2014.

Reliéfy renesanční Itálie
 Belveder – Královský letohrádek
 Otevírání Pražského hradu
 společně s výstavou Jiří Štourač – Belveder
 kurátor: Norbert Schmidt
 text: Petr Kroupa / schémata: Petr Chotěbor
 grafický návrh: Jiří Lammel / foto: Petr Neubert
 pořadatel: Kancelář prezidenta republiky a Správa Pražského hradu
 červen 2023

Západní průčelí (do Královské zahrady)
 Sochařská dekorace západního průčelí ukazuje Ferdinandovu římskou urozenost (v nárožních cviklech římsští orli obklopení řádem Zlatého rouna) a lásku k manželce Anně prostřednictvím antické mytologie.

↑ RELIÉFY V CVIKLECH:

- 1 IÁSÓN BOJUJE S DRAKEM, KTERÝ STŘEŽÍ ZLATÉ ROUNO
- 2 FERDINAND I. DÁVÁ KYTICI (= LÁSKU) ANNĚ JAGELLONSKÉ, POD KYTICÍ PSÍK (= VĚRNOST)
- 3 FERDINAND I. NA LOVU KANCE (= ALUZE NA KALYDÓNSKÝ LOV)
- 4 VENUŠE S MALÝM AMOREM VE VULKÁNOVĚ KOVÁRNĚ
- 5 VENUŠIN SYN AENEAS SKLÍZÍ OBILÍ V SEVEROAFRICKÉM KARTÁGU
- 6 MERKUR POROUČÍ AENEHOVI, ABY OPUSTIL KARTÁGO
- 7 JUPITER A GANYMÉDÉS
- 8 VENUŠE S AMOREM

- 9 DANAE S JUPITEREM V PODOBĚ ZLATÉHO DEŠTĚ (Z JEJICH SPOJENÍ SE NARODIL PERSEUS)
- 10 LÉDA S JUPITEREM V PODOBĚ LABUTĚ
- 11 JUPITER V PODOBĚ BÝKA UNÁŠÍ EURÓPU
- 12 EURÓPIN BRATR KADMOS ZABÍJÍ DRAKA

↓ RELIÉFY NA PODSTAVCÍCH SLOUPŮ:

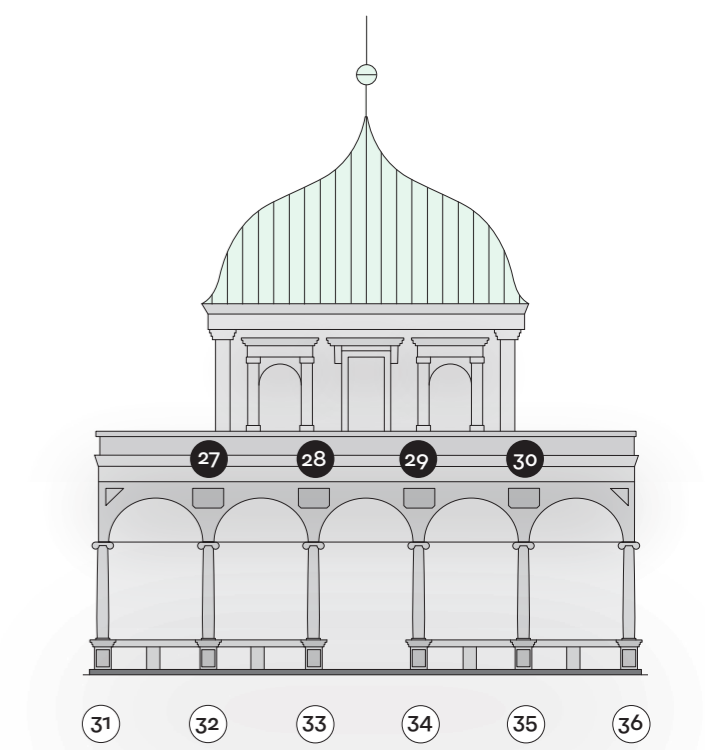
- 13 HERKULES STAVÍ SLOUPY
- 14 ALEXANDR VELIKÝ PŘESEKÁVÁ GORDICKÝ UZEL
- 15 ALEXANDR VELIKÝ PŘIJÍMÁ KOŘIST PO VÍTĚZSTVÍ NAD PERSKÝM KRÁLEM DÁREIEM
- 16 ALEXANDR VELIKÝ A FILOZOF DIOGENÉS (ALEXANDR CHTĚL FILOZOFOVI SPLNIT JAKÉKOLI JEHO PŘÁNÍ A TEN MU ŘEKL: „USTUP MI ZE SLUNCE!“)

- 17 DVA MUŽI NESOU AENEOVU ZBROJ
- 18 VENUŠE S MALÝM AMOREM PŘIPRAVUJE PRO SVÉHO SYNA AENEA KOUZELNÝ LEKTVAR
- 19 AENEAS VYNÁŠÍ SVÉHO STARÉHO OTCE ANCHÍSA Z DOBYTÉ TRÓJE
- 20 SPOUTANÝ DÉMON VÁLKY
- 21 BŮH DVOU TVÁŘÍ IANUS S KLÍČI
- 22 KAPITOLSKÁ VLČICE
- 23 OPILÝ SÍLÉNOS NA OSLU
- 24 APOLLÓN A MARSYÁS
- 25 HUDEBNÍK (MYTICKÝ PĚVEC OLYMPOS?)
- 26 HERKULES ZÁPASÍ S OBREM ANTAIEM

Severní průčelí (k silnici)
 Sochařská dekorace severního průčelí charakterizuje českého krále Ferdinanda I. (v nárožních cviklech je kartuše se znakem Českého království a monogram panovnického páru FA) jako vladaře obeznámeného s antickou mytologií. Jsou zde ilustrace z děl tehdy oblíbených autorů – Ovidiových *Proměn*, mýtu o Herkulovi, Vergiliovy *Aeneidy* a *Římské historie* Tita Livia. Výběr motivů oslavuje vladařské cnosti a současně zobrazuje kosmický řád noční oblohy severní polokoule.

↑ RELIÉFY V CVIKLECH:

- 27 BELLEROFONTÉS A KRÁL IOBATÉS
- 28 PERSEUS OSVOBOZUJE ANDROMEDU
- 29 PERSEUS PROMĚŇUJE ATLANTA VE SKÁLU
- 30 PÉGASOS HRÁBNUTÍM KOPYTA OTEVÍRÁ PRAMEN BOŽSKÉ INSPIRACE

↓ RELIÉFY NA PODSTAVCÍCH SLOUPŮ:

- 31 HERKULES BOJUJE S LERNSKOU HYDROU
- 32 ZAJATEC SINÓN PŘED TRÓJSKÝM KRÁLEM PRIEMEM
- 33 KRÁL LATINUS VÍTÁ AENEA PŘED MĚSTSKOU BRANOU
- 34 MUCIUS SCAEVOLA DÁVÁ RUKU DO OHNĚ
- 35 MARCUS CURTIUS SKÁČE DO PROPASTI NA FORU ROMANU
- 36 HERKULES BOJUJE S NEMEJSKÝM LVEM